

valget er konstateret et flertal imod. Mandatet bygger således ikke på en positiv vedtagelse. Ifølge den udviklede praksis kan EU-forslag drøftes i Folketingets plenum. Men Folketinget træffer ikke beslutninger.

Det er vigtigt, at der sikres en reel demokratisk indflydelse på beslutninger i overnationale organisationer. Det gælder ikke mindst EU, som har fået en afgørende lovgivningsbeføjelse, som tidligere alene blev varetaget af Folketinget. Folketinget skal derfor også have afgørende indflydelse på EU-lovgivningen. Via repræsentationen i Folketinget sikres folket indflydelsen, sådan som det også gælder ved den nationale lovgivning.

Det skal derfor sikres i grundloven, at regeringen og de enkelte ministre, som optræder på Danmarks vegne i Ministerrådet, i enhver henseende handler under ansvar over for Folketinget og med krav om samtykke fra Folketinget ved stillingtagen til EU-lovgivning og andre sager af større betydning. Hermed genskabes den sammenhæng i det politiske ansvar, som er et afgørende kendetegn ved folkestyret og magtdeling.

Det er klart, at det forslag, som er kommet fra Folketingets daværende formand, Erling Olsen, om, at spørgsmål om suverænitetsafgivelse skal behandles efter samme procedure som grundlovsændringer naturligt også bør indgå i en grundlovskommissions overvejelser. Ifølge Erling Olsens forslag skal suverænitetsafgivelse kun kunne ske efter folkeafstemning efter samme procedure som ved en grundlovsændring. Det betyder samtidig ifølge Erling Olsen, at beslutningen om suverænitetsafgivelse ikke kan efterprøves af domstolene.

Uanset om det er Erling Olsens model, der vælges, eller den model, der er skitseret i bemærkningerne tidligere, og som SF umiddelbart foretrækker, er det afgørende ved begge modeller, at suverænitetsafgivelse kun kan ske efter forudgående grundig diskussion og ved en åbenbar beslutning i modsætning til en række af de tidligere suverænitetsafgivelser, der er sket, uden at der rigtig har været debat om konsekvenserne af suverænitetsafgivelserne.

Uanset at det er Folketinget, der har kompetencen, er det af praktiske grunde nødvendigt, at Folketinget kan delegerer sine beføjelser og opgaver i forbindelse med beslutninger i overnationale organisationer til et udvalg, f.eks. Europaudvalget. Når der er tale om større sager og mere principielle spørgsmål, kunne det derimod være rimeligt at behandle sagerne i Folketinget.

Europaudvalget handler på Folketingets vegne ligesom Folketingets Finansudvalg gør, sådan som det er nærmere fastlagt ved lov. Da Europaudvalget skal for-

handle og tage stilling til lovgivningsanliggender på Folketingets vegne, skal udgangspunktet være, at udvalgets møder er offentlige, men med mulighed for at lukke møderne.

Der har tidligere i debatten om mulige grundlovsændringer været fremført en idé om, at der skulle vælges et egentligt EU-Ting på linje med Folketinget, som alene skulle behandle EU-sager, men til gengæld alle EU-sager. Det forekommer dybt problematisk og højst besynderligt, at der igen skulle være to kamre. Dette uanset, at der er tale om en anden arbejdsdeling, end det var tilfældet, da Landstinget eksisterede. Det er langt mere i overensstemmelse med demokratiets væsen, at Folketinget har ansvaret for EU-politikken, og at Folketinget kan delegerer sin myndighed til Europaudvalget, og at bestemmelserne herom præciseres i grundloven.

En forudsætning for, at et sådant Europaudvalg kan fungere, er til gengæld, at Folketinget til dette Europaudvalg vælger medlemmer, der først og fremmest kan hellige sig EU-spørgsmål. Hvis der bliver tale om et »prestigeudvalg«, hvori folketingsmedlemmer, der har 117 andre opgaver at tage vare på, skal sidde, bliver der ikke tale om det grundige og indsigtfulde arbejde, som der er behov for.

6. Folkeafstemninger

Muligheden for folkeafstemninger findes kun i begrænset omfang i den danske grundlov og er først og fremmest indført i et forsøg på at sikre, at udviklingen ikke går for hurtigt.

Det gælder som allerede berørt ved suverænitetsafgivelser i henhold til grundlovens § 20, hvor suverænitetsafgivelser skal godkendes ved en folkeafstemning, medmindre de vedtages af Folketinget med $\frac{5}{6}$ flertal.

Det gælder også bestemmelsen i § 42 om, at $\frac{1}{3}$ af Folketingets medlemmer kan kræve en lov - adskillige love dog undtaget - til folkeafstemning for at få afprøvet tilslutningen hos vælgerne. Denne bestemmelse kom netop ind i grundloven i 1953 som en del af Venstres og De Konservatives pris for, at Landstinget kunne afskaffes.

Også bestemmelsen om, at ændringer (i praksis nedsættelse) af valgets alderen skal prøves ved folkeafstemninger, har en bevarende funktion og kom ind i grundloven som et krav fra Venstre og De Konservative for at gå med til den nye grundlov. Bestemmelsen om valgets alderen skulle forhindre, at valgets alderen blev nedsat for hurtigt og for meget.

I alle tre tilfælde kræves der ud over et flertal af nejstemmer, at nejstemmerne udgør mindst 30 pct. af